EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 9.3.2010
KOM(2010) 82 endelig

2010/0050 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om retten til tolkning og oversætterlse i straffesager

BEGRUNDELSE

1. Indledning

1. Dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv tager sigte på at opstille fælles minimumsstandarder med hensyn til retten til tolkning og oversættelse i straffesager i hele Den Europæiske Union. Forslaget er første etape i en række foranstaltninger, som er fastsat i køreplanen om proceduremæssige rettigheder, der blev vedtaget i Rådet den 30. november 2009, hvor Kommissionen fik besked om at fremlægge forslag trin for trin. Det anses nu for at være den bedste måde at gå frem på. Hermed vil der gradvis kunne skabes større gensidig tillid og tiltro til hinanden. Forslaget bør derfor ses som led i en omfattende lovgivningspakke, der skal fremlægges inden for de kommende år, og hvormed der vil blive indført et sæt minimumsregler for processuelle rettigheder i straffesager i Den Europæiske Union.

2. Forslaget sigter mod at forbedre rettighederne for den mistænkte, der ikke forstår og taler det sprog, der benyttes under straffesagen. Fælles minimumsstandarder for disse rettigheder skulle kunne lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse og derved forbedre retssamarbejde mellem EU-medlemsstaterne.

3. Forslaget ligner og erstatter det, der blev fremsat som et udkast til rammeafgørelse den 8. juli 2009[1]. Teksten blev drøftet i arbejdsgrupper i Rådet. Der blev opnået enighed om en generel fremgangsmåde i Rådet (retlige og indre anliggender) den 23. oktober 2009, men der var ikke tid nok til, at teksten kunne blive vedtaget inden den 1. december 2009, hvor Lissabontraktaten trådte i kraft, og derfor blev det tidligere forslag forældet.

4. Med hensyn til retsgrundlaget baseres forslaget på artikel 82, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUF-traktaten). I denne artikel fastsættes det, at *"I den udstrækning det er nødvendigt for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension, kan Europa-Parlamentet og Rådet fastsætte minimumsregler ved direktiver efter den almindelige lovgivningsprocedure. Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer.*

   Reglerne vedrører:

   a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne

   b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen

   c) kriminalitetsofres rettigheder

   d)[…]."

[1] KOM(2009) 338 af 8.7.2009.

For at den gensidige anerkendelse kan fungere, er det nødvendigt med gensidig tillid. Det er nødvendigt med en vis grad af forenelighed for at forbedre den gensidige tillid og dermed samarbejdet.

5. Retten til tolkning og oversætterlse, som stammer fra den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (menneskerettighedskonventionen) og også kan udledes af EU's charter om grundlæggende rettigheder[2], er af grundlæggende betydning for, at en person, der sigtes for et strafbart forhold, og som ikke forstår det sprog, der benyttes under retssagen, kan vide, hvad sigtelserne drejer sig om, og forstå sagsforløbet. I overensstemmelse med menneskerettighedskonventionen skal tolkning og oversættelse være vederlagsfri.

6. Konsekvensanalyse - SEK(2009) 915 og resuméet heraf SEK(2009) 916. I forbindelse med forslaget fra juli 2009 foretog Kommissionen en konsekvensanalyse, som også gælder for nærværende forslag til direktiv. Rapporten med konsekvensanalysen er at finde på: http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/docs/ia_2009/sec_2009_0917_en.pdf.

2. Baggrund

7. I artikel 6, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten) fastsættes det, at grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved menneskerettigheds-konventionen, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten. I EU-traktatens artikel 6, stk. 1, fastsættes det, at Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000 som tilpasset den 12. december 2007 i Strasbourg, der har samme juridiske værdi som EUF-traktaten og EU-traktaten. Artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder garanterer retten til en retfærdig rettergang, herunder retten til juridisk rådgivning og repræsentation, og i artikel 48 fastsættes det, at forsvarets rettigheder skal respekteres.

8. Ifølge formandskabets konklusioner på Det Europæiske Råds møde i Tammerfors[3] bør gensidig anerkendelse være hjørnestenen i det retlige samarbejde, men det siges samtidig, at gensidig anerkendelse "... sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne […] fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder"[4].

9. Det siges i Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 26. juli 2000 om gensidig anerkendelse af endelige afgørelser i straffesager[5]: "Man må derfor

---

2 Forklaringer til chartret om grundlæggende rettigheder (EUT C 303 af 14.12.2007), der er knyttet som bilag til chartret: Forklaring ad artikel 48: "Indholdet af artikel 48 er det samme som artikel 6, stk. 2 og 3 i EMK, der er affattet således [*artikel 6, stk. 2 og 3, i EMK citeres*]. I overensstemmelse med artikel 52, stk. 3, har denne ret samme betydning og omfang som den, der er sikret ved EMK." I artikel 52, stk. 3, i chartret hedder det desuden: "Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse."

3 15.-16.10.1999.

4 Konklusion 33.

5 KOM(2000) 495 af 29.7.2000.

ikke alene sikre, at behandlingen af den mistænkte og retten til forsvar ikke påvirkes negativt af princippets gennemførelse, men endda at sikkerhedsforanstaltningerne forbedres gennem processen".

10. Dette blev bekræftet i programmet for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager ("programmet for foranstaltninger")[6], som Rådet og Kommissionen har vedtaget. Det blev heri fastslået, at "….. hænger […] den gensidige anerkendelse snævert sammen med eksistensen og indholdet af visse parametre, som betinger effektiviteten".

11. Disse parametre omfatter mekanismerne for beskyttelse af den mistænktes rettigheder (parameter 3) og definition af fælles minimumsstandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse (parameter 4). Dette forslag til direktiv er en konkretisering af den erklærede målsætning om at øge beskyttelsen af den enkeltes rettigheder.

12. Kommissionen fremsatte i 2004 et samlet forslag[7] til en lovgivning, der dækker nogle vigtige rettigheder for tiltalte i straffesager. Dette forslag kunne ikke vedtages af Rådet.

13. Den 30. november 2009 vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) en køreplan med henblik på at styrke den mistænktes eller tiltaltes proceduremæssige rettigheder i straffesager[8], som omfattede vedtagelse af fem foranstaltninger vedrørende vigtige proceduremæssige rettigheder, som skulle behandles ét ad gangen, og Kommissionen blev opfordret til at fremlægge de nødvendige forslag hertil. Den første foranstaltning i køreplanen vedrører oversættelse og tolkning.

14. I Stockholmprogrammet, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009[9], bekræftes betydningen af den enkeltes rettigheder i straffesager som en grundlæggende værdi i EU og et væsentligt element i den gensidige tillid mellem medlemsstaterne og borgernes tillid til EU. I Stockholmprogrammet henvises der til køreplanen som en integrerende del af det flerårige program, og Kommissionen opfordres til at fremsætte passende forslag til hurtig gennemførelse heraf.

3. Retten til tolkning og oversættelse som fastsat i den europæiske menneskerettighedskonvention og i EU's charter om grundlæggende rettigheder

15. I konventionens artikel 5 – Retten til frihed og sikkerhed – fastsættes, det, at:

"Stk. 1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må berøves friheden undtagen i følgende tilfælde og i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde: (…)

---

6 EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.
7 KOM(2004) 328 af 28.4.2004.
8 EUT L 295 af 4.12.2009, s. 1.
9 Det Europæiske Råds konklusioner, 10.-11.12.2009.

f) lovlig anholdelse eller forvaring af en person … mod hvem udvisnings- eller udleveringssag er svævende.

Stk. 2. Enhver, der anholdes, skal ufortøvet på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver mod ham rettet anklage."

(…)

Stk. 4. Enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt til, at der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans forvaring, og at hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retsmæssig."

Og i artikel 6 – Retten til en retfærdig rettergang, fastsættes følgende:

"3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:

a) ufortøvet at modtage udførlig underretning på et sprog, som han forstår, om arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham

(…)

e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten."

I Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fastsættes disse rettigheder også i artikel 6 og artikel 47 til 50. Navnlig artikel 47 garanterer retten til en retfærdig rettergang, herunder retten til at blive rådgivet og repræsenteret. Artikel 48 garanterer respekt for uskyldsformodning og forsvarets rettigheder[10].

16. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har vedrørende artikel 6 i menneskerettighedskonventionen fastslået, at tiltalte har ret til vederlagsfri tolkning, selv i tilfælde af domsfældelse, at han har ret til at få udleveret anklageskrifterne på et sprog, han forstår, at tolkningen skal være tilstrækkelig til at sætte tiltalte i stand til at forstå sagsforløbet, og at tolken skal være kompetent. At tiltalte har ret til vederlagsfri tolkning, selv i tilfælde af domsfældelse, blev fastslået i sagen Luedicke, Belkacem og Koç mod Tyskland[11]. I sagen Kamasinski mod Østrig[12] blev det fastslået, at tolkningen skulle være af så tilstrækkelig høj kvalitet, at tiltalte kan få kendskab til sagen imod ham, og at han kan forsvare sig selv. Retten finder anvendelse på dokumentationsmateriale og sagens forberedelse. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at tolkningen skal være på et hensigtsmæssigt niveau, og at nærmere oplysninger om anklagen skal udleveres til

---

10 Jf. fodnote 2.

11 *28. november 1978, Serie A nr. 29.* 46. Domstolen finder således, at den almindelige betydning af termen […] "vederlagsfri" i artikel 6, stk. 3, litra e), […] bekræftes af genstanden for og formålet med artikel 6. Domstolen konkluderer, at den rettighed, der er beskyttet af artikel 6, stk. 3, litra e), for enhver, der ikke kan tale eller forstå det sprog, der anvendes under retssagen, betyder, at vedkommende har ret til at modtage vederlagsfri tolkebistand, uden at der efterfølgende kan afkræves ham betaling for de dermed forbundne omkostninger.

12 19.12.1989, Serie A nr. 168.

tiltalte på et sprog, som vedkommende forstår (Brozicek mod Italien[13]). Det påhviler de retslige myndigheder at bevise, at tiltalte taler domstolens sprog tilstrækkeligt, og ikke tiltalte at bevise, at han ikke gør det[14]. Tolken skal være kompetent, og dommeren skal garantere en retfærdig rettergang (Cuscani mod Det Forenede Kongerige[15]).

17. I forslaget til direktiv, der bygger på menneskerettighedskonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis, fastsættes minimumskrav. Kommissionens Reflection Forum on Multilingualism and Interpreter Training[16] har fremlagt en rapport med anbefalinger angående kvaliteten af tolkning og oversættelse. Rapporten er resultatet af møderne i Reflection Forum indkaldt af Generaldirektoratet for Tolkning i løbet af 2008 med henblik på at kortlægge, om der er behov for tiltag, og i givet fald hvilke. Forummet konkluderede, at der var behov for tiltag, og opstillede anbefalinger med henblik på at forbedre udbuddet af kompetente og kvalificerede tolke i straffesager. Anbefalingerne omfattede et undervisningsprogram i retstolkning og et system for beskikkelse, autorisation og registrering af retstolke.

18. Generaldirektoratet for Oversættelse i Europa-Kommissionen (DGT) har iværksat et initiativ vedrørende en europæisk mastergrad i oversættelse (EMT). I samarbejde med en ekspertgruppe bestående af fremtrædende akademikere er der blevet skabt en referenceramme bestående af seks kompetencer for universitetsuddannelsen af oversættere. I september 2009 etablerede DGT et netværk for oversættelses-programmer på masterniveau i hele EU for at tilstræbe topkvalitet, herunder på specialområdet retlig oversættelse, og fremme oversætterhvervet i alle medlems-stater.

19. Der kan i det omfang, det er nødvendigt, gøres brug af de finansieringsmuligheder, der eksisterer på EU-plan for at støtte medlemsstaternes bestræbelser for at overholde kravene i denne lovgivning, navnlig hvad angår statsfinansierede oversættelses- og tolkefaciliteter.

4. De enkelte bestemmelser

Artikel 1 - Anvendelsesområde

19. Anvendelsesområdet omfatter straffesager og sager i tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre. Det omfatter enhver person fra det tidspunkt, hvor den pågældende er mistænkt for at have begået en strafbar handling, til afslutningen af retssagen (inklusive eventuelle anker). Det er vigtigt, at også sager på grundlag af en europæisk arrestordre er omfattet, da disse rettigheder kun behandles på et

---

13 19.12.1989 (10964/84) [1989] ECHR 23.

14 41. […] de italienske retsmyndigheder burde have truffet foranstaltninger for at efterkomme [anmodningen] og dermed sikre, at kravene i artikel 6, stk. 3, litra a), blev overholdt, medmindre de kunne fastslå, at ansøgeren faktisk havde tilstrækkeligt kendskab til italiensk til at forstå anklagerne mod ham allerede fra tidspunktet for forkyndelsen af anklageskriftet. Sagens akter indeholder ikke noget sådant bevis, ej heller erklæringerne fra de vidner, der blev afhørt den 23. april 1989. Bestemmelserne i artikel 6, stk. 3, litra a), er således blevet overtrådt på dette punkt.

15 24.9.2002 – nr. 3277/96.

16 http://ec.europa.eu/commission_barroso/orban/docs/FinalL_Reflection_Forum_Report_en.pdf

overordnet plan i rammeafgørelsen vedrørende den europæiske arrestordre. Forslaget udgør i den henseende en videreudbygning af menneskerettighedskonventionens artikel 5.

20. Eftersom Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis har gjort det klart, at personer, der forhøres om strafbare handlinger, uanset om de formelt er tiltalt eller ej, bør være omfattet af menneskerettighedskonventionens artikel 6, falder personer, der er arresteret eller er tilbageholdt i forbindelse med en strafferetlig anklage, også ind under denne bestemmelse. Disse rettigheder finder anvendelse fra det øjeblik, hvor personen underrettes om, at vedkommende er mistænkt for at have begået en strafbar handling.

Artikel 2 - Retten til tolkning

21. I denne artikel fastlægges det grundlæggende princip, at der skal ydes tolkning i sagens efterforsknings- og retsforhandlingsfaser, dvs. under politiafhøringer, under retssagen og under andre mellemliggende afhøringer eller under anke. Det omfatter tolkning af meddelelser mellem den mistænkte eller tiltalte og dennes advokat. Der bør indføres et system, der gør det muligt at afgøre, om en person har brug for tolkning, og som gør det muligt for den pågældende at få prøvet en afgørelse om, at der ikke er behov for tolkning eller klage over kvaliteten af tolkningen.

22. Sager i tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre er udtrykkeligt omfattet.

Artikel 3 - Retten til oversættelse af væsentlige dokumenter

23. Den mistænkte har ret til skriftlig oversættelse af væsentlige dokumenter, så der sikres en retfærdig rettergang. I sagen Kamasinski mod Østrig[17] fastslog Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at retten til tolkning gælder "dokumentationsmateriale", og at tiltalte skal have tilstrækkeligt kendskab til sagen mod ham for at sætte ham i stand til at forsvare sig selv[18]. De væsentlige dokumenter i straffesager bør derfor omfatte anklageskriftet eller tiltalen og al andet relevant dokumentmateriale, såsom vigtige vidneerklæringer, der er af afgørende betydning for udførligt at forstå "arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham" i overensstemmelse med menneskerettighedskonventionens artikel 6, stk. 3, litra a). Enhver kendelse om varetægtsfængsling eller frihedsberøvelse af en person bør

---

17 19.12.1989, Serie A nr. 168.

18 74. Retten til […] vederlagsfri tolkebistand gælder ikke kun mundtlige erklæringer fremsat under retshøringer, men også dokumentmateriale og sagsbehandlingen forud for retssagen. (Artikel 6) stk. 3, litra e), betyder, at en person, "der er tiltalt for en lovovertrædelse", og som ikke kan forstå eller tale det sprog, der anvendes under retssagen, har ret til vederlagsfri tolkebistand med henblik på oversættelse eller tolkning af samtlige dokumenter eller erklæringer under retssagen imod ham, som han bliver nødt til at forstå eller få oversat fra domstolens sprog for at få en retfærdig rettergang. […]. (Artikel 6) stk. 3, litra e), går imidlertid ikke så vidt som til at kræve en skriftlig oversættelse af alt skriftligt bevismateriale eller alle officielle dokumenter i sagen. Den tolkebistand, der ydes, skal sætte den tiltalte i stand til at få kendskab til sagen mod ham og til at forsvare sig, navnlig ved at kunne fremlægge sin version af begivenhederne for retten. Det er nødvendigt, at den rettighed, der er beskyttet af (artikel 6) stk. 3, litra e), er konkret og effektiv, hvorfor de kompetente myndigheders pligt ikke begrænses til udpegning af en tolk, men også – hvis de gøres bekendt med problemer i konkrete tilfælde – en vis grad af efterfølgende kontrol af, hvorvidt tolkningen har været tilstrækkelig (se Artico-dommen).

ligeledes oversættes, og det samme bør domme, da det er nødvendigt for, at personen kan udøve sin ret til at anke dommen (menneskerettighedskonventionen, protokol 7, artikel 2). Hvis dokumenterne er meget lange, kan oversættelsen begrænses til relevante passager.

24. I sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre bør denne også oversættes.

25. En person kan give afkald på sin ret til oversættelse, på betingelse af at vedkommende forinden har modtaget juridisk rådgivning.

Artikel 4 - Omkostningerne til oversættelse og tolkning

26. Denne artikel bestemmer, at medlemsstaterne skal afholde omkostningerne til tolkning og oversættelse. At tiltalte har ret til vederlagsfri tolkning, selv i tilfælde af domfældelse, blev fastslået i sagen Luedicke, Belkacem og Koç mod Tyskland[19].

Artikel 5 - Oversættelsens og tolkningens kvalitet

27. Denne artikel opstiller de grundlæggende krav, der skal sikre kvaliteten af tolkningen og oversættelserne. Anbefalinger i den henseende findes i rapporten udarbejdet af Reflection Forum on Multilingualism and Interpreter Training[20].

Artikel 6 - Bestemmelse om at forhindre forringelse

28. Formålet med denne artikel er at sikre, at de fælles minimumsstandarder, der opstilles i medfør af dette direktiv, ikke fører til, at niveauet i visse medlemsstater sænkes, og at de standarder, der er indeholdt i den europæiske menneskerettighedskonvention, chartret om grundlæggende rettigheder og andre relevante bestemmelser i folkeretten, fastholdes. Det står medlemsstaterne frit for at fastsætte standarder, der er højere end dem, der er aftalt i dette direktiv.

Artikel 7 – Gennemførelse

29. Denne artikel kræver, at medlemsstaterne gennemfører direktivet senest den xx/xx/20xx og senest samme dato sender teksten med de bestemmelser, der gennemfører direktivet i national lovgivning, til Rådet og Kommissionen.

Artikel 8 - Rapportering

30. Tolv måneder efter gennemførelsen skal Kommissionen forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet, eventuelt ledsaget af lovgivningsmæssige forslag.

---

[19] 46. Domstolen finder således, at den almindelige betydning af termen […] "vederlagsfri" i artikel 6, stk. 3, litra e), […] bekræftes af genstanden for og formålet med artikel 6. Domstolen konkluderer, at den rettighed, der er beskyttet af artikel 6, stk. 3, litra e), for enhver, der ikke kan tale eller forstå det sprog, der anvendes under retssagen, betyder, at vedkommende har ret til at modtage vederlagsfri tolkebistand, uden at der efterfølgende kan afkræves ham betaling for de dermed forbundne omkostninger.

[20] Se fodnote 14 ovenfor.

Artikel 9 – Ikrafttræden

31. Det fastsættes i denne artikel, at direktivet træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

5. SUBSIDIARITETSPRINCIPPET

32. Forslagets mål kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne hver for sig, da det er at fremme tilliden mellem dem, og det er derfor vigtigt at blive enig om fælles minimumsstandarder, der finder anvendelse overalt i Den Europæiske Union. Forslaget sikrer en gensidig tilnærmelse af medlemsstaternes materielle procedure-mæssige regler vedrørende tolkning og oversættelse i straffesager for derved at skabe gensidig tillid. Forslaget opfylder derfor subsidiaritetsprincippet.

6. PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

33. Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet det ikke går ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at nå de tilsigtede mål på EU-plan, og hvad der er nødvendigt til dette formål.

2010/0050 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om retten til tolkning og oversættelse i straffesager

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen[21],

efter fremsendelse af forslaget til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg[22],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[23],

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder anerkendes retten til en retfærdig rettergang, herunder retten til juridisk rådgivning og repræsentation. Chartrets artikel 48 sikrer overholdelsen af uskyldsformodningen og forsvarets rettigheder.

(2) Den Europæiske Union har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999, særlig punkt 33, bør princippet om gensidig anerkendelse være hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område.

(3) Den 29. november 2000 vedtog Rådet i overensstemmelse med konklusionerne fra Tammerfors et program for foranstaltninger til at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse i straffesager[24]. Det forklares i indledningen til programmet for foranstaltninger, at gensidig anerkendelse skal gøre det muligt at styrke ikke kun samarbejdet mellem medlemsstaterne, men også beskyttelsen af personers rettigheder.

---

21 EUT C […] af […], s. […].
22 EUT C […] af […], s. […].
23 EUT C […] af […], s. […].
24 EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

(4) Gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager forudsætter, at medlemsstaterne har tillid til hinandens strafferetlige systemer. Omfanget af den gensidige anerkendelse er i høj grad afhængigt af en række parametre, herunder "mekanismerne for beskyttelse af […] mistænktes rettigheder"[25] og fælles minimumsstandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse.

(5) Gensidig anerkendelse kan kun fungere effektivt, når der hersker gensidig tillid, således at ikke blot retslige myndigheder, men alle aktører i straffeprocessen opfatter andre medlemsstaters retslige myndigheders afgørelser som svarende til deres egne, hvilket forudsætter "ikke blot tillid til tilstrækkeligheden af en partners regler, men også tillid til, at disse regler anvendes korrekt"[26].

(6) Selv om samtlige medlemsstater er parter i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har erfaringerne vist, at dette ikke altid i sig selv giver en tilstrækkelig grad af tillid til andre medlemsstaters strafferetlige systemer.

(7) Traktatens artikel 82, stk. 2, bestemmer, at der kan fastsættes minimumsregler, der skal finde anvendelse i medlemsstaterne, for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension. Fælles minimumsstandarder vil føre til øget tillid til alle medlemsstaternes strafferetssystemer, hvilket igen vil føre til et mere effektivt retsligt samarbejde i et klima af gensidig tillid.

(8) Den 30. november 2009 vedtog Rådet køreplanen for proceduremæssige rettigheder, hvori Kommissionen blev anmodet om trin for trin at fremsætte forslag om retten til tolkning og oversættelse i straffesager, retten til at få oplysninger om sine rettigheder, retten til juridisk rådgivning både før og efter retssagen, den anholdtes ret til at kommunikere med sine pårørende, arbejdsgivere og konsulære myndigheder samt beskyttelse af særligt udsatte mistænkte.

(9) I dette direktiv, der er den første foranstaltning i køreplanen, bør der fastsættes fælles standarder, der skal anvendes på områderne tolkning og oversættelse i straffesager for at forbedre den nødvendige tillid medlemsstaterne imellem.

(10) Retten til tolkning og oversættelse for de personer, der ikke forstår det sprog, der anvendes under retssagen, er fastlagt i artikel 6 i den europæiske menneske-rettighedskonvention som fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. Direktivet bør gøre det lettere at anvende disse rettigheder i praksis med henblik på at beskytte retten til en retfærdig rettergang.

(11) De rettigheder, der fastsættes i dette direktiv, bør også finde anvendelse på sager i tilknytning til fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre. De fuldbyrdende medlemsstater bør sikre tolkning og oversættelse for en eftersøgt person, der ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes under retssagen og dække omkostningerne hertil.

---

[25] EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

[26] KOM(2000) 495 af 26.7.2000, s. 4.

(12) Den mistænkte eller tiltalte bør bl.a. kunne give sin version af begivenhederne til forsvareren, påpege, hvis den pågældende er uenig i det anførte, og oplyse forsvareren om de faktiske omstændigheder, der skal anføres til den pågældendes forsvar.

(13) Det bør være muligt at påklage en afgørelse om afslag på tolkning eller oversættelse. Medlemsstaterne bør sikre, at den mistænkte eller tiltalte har ret til at få prøvet en afgørelse om afslag på tolkning, herunder i sager, hvor tolkningen eller oversættelsen er så mangelfuld, at det svarer til, at der ingen tolkning er.

(14) Omsorgspligten over for mistænkte og tiltalte, der er i en potentiel svag stilling, navnlig som følge af et fysisk handicap, der påvirker deres evne til at kommunikere effektivt, udgør en del af grundlaget for et retfærdigt retsvæsen. De kompetente myndigheder bør derfor sikre, at sådanne personer sættes i stand til at udøve de rettigheder, direktivet giver dem, på effektiv vis, ved at være opmærksom på alle handicap, der eventuelt påvirker deres evne til at følge med i retssagen og til at gøre sig forståelig, og ved at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger for at beskytte disse rettigheder.

(15) For at sikre en retfærdig rettergang bør væsentlige dokumenter oversættes til gavn for den mistænkte eller tiltalte. De væsentlige dokumenter, der skal oversættes, omfatter kendelser om varetægtsfængsling og frihedsberøvelse, anklageskrifter, relevant bevismateriale og dommen.

(16) Et afkald på retten til skriftlig oversættelse af dokumenter bør være entydigt og kun være gyldigt, efter at der er ydet juridisk rådgivning.

(17) For at sikre en effektiv tolkning og oversættelse bør der anvendes forskellige midler såsom uddannelsestilbud til dommere, advokater, anklagere, politi og andet relevant retspersonale for derved at skabe bevidsthed omkring situationen for dem, der har behov for tolkning, og dem, der yder tolkebistand.

(18) I dette direktiv bør der fastsættes minimumsregler. Medlemsstaterne bør kunne udvide de rettigheder, der fastsættes i dette direktiv, således at de sikrer et højere beskyttelsesniveau også i situationer, der ikke udtrykkeligt er omhandlet i dette direktiv. Beskyttelsesniveauet bør aldrig ligge under de standarder, der er fastsat i den europæiske menneskerettighedskonvention, således som den er fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.

(19) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Dette direktiv tilsigter især at fremme retten til frihed, retten til en retfærdig rettergang og forsvarets rettigheder og skal gennemføres i overensstemmelse hermed.

(20) Medlemsstaterne bør sikre, at de bestemmelser i dette direktiv, der svarer til de rettigheder, der garanteres i den europæiske menneskerettighedskonvention, gennemføres i overensstemmelse med disse samt med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols relevante retspraksis.

(21) Målet om at opnå fælles minimumsstandarder kan ikke opfyldes ved, at medlemsstaterne handler unilateralt, hverken på centralt, regionalt eller lokalt plan,

og kan kun nås på EU-plan; Europa-Parlamentet og Rådet kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om De Europæiske Unions funktionsmåde. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(22) [I medfør af artikel 1, 2, 3 og 4 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Det Forenede Kongerige og Irland meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv]/[Med forbehold af artikel 4 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland.][27] I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1
Genstand og anvendelsesområde

1. Dette direktiv fastsætter regler vedrørende retten til tolkning og oversættelse i straffesager og sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

2. Medlemsstaterne bør sikre, at de rettigheder, der er omhandlet i stk. 1, gælder for enhver person, fra han af de kompetente myndigheder i en medlemsstat underrettes om, at han er mistænkt for at have begået en strafbar handling, til sagen afsluttes.

Artikel 2
Retten til tolkning

1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt person, som ikke forstår og taler det sprog, der anvendes i straffesagen, straks får tolkning af en kvalitet, der er tilstrækkelig høj til at sikre en retfærdig rettergang. Der skal ydes tolkebistand i kontakten med sagens efterforsknings- og retsmyndigheder, herunder under politiafhøringer, under alle nødvendige møder mellem den mistænkte og dennes advokat, under samtlige retsmøder og under andre nødvendige forberedende retsmøder.

2. Medlemsstaterne sikrer, at den juridiske rådgivning, der ydes under hele straffesagens forløb, tolkes for den mistænkte, hvis det er nødvendigt.

---

[27] Denne betragtnings endelige ordlyd afhænger af Det Forenede Kongeriges og Irland holdning, jf. bestemmelserne i protokol nr. 21.

3. Medlemsstaterne sikrer, at der er en procedure for at afgøre, om den mistænkte eller tiltalte forstår og taler det sprog, der anvendes i straffesagen.

4. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte har ret til at få prøvet en afgørelse om, at der ikke er behov for tolkning.

5. Retten til tolkning omfatter bistand til personer, der har problemer med hørelsen eller taleproblemer.

6. I sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre sikrer medlemsstaterne, at den person, som sagen angår, og som ikke forstår og taler det sprog, der anvendes under retssagen, får tolkebistand under sagen.

Artikel 3

Retten til skriftlig oversættelse af væsentlige dokumenter

1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt, som ikke forstår det sprog, der anvendes i straffesagen, tilbydes skriftlig oversættelse af alle væsentlige dokumenter af en kvalitet, der er tilstrækkelig høj til at sikre en retfærdig rettergang.

2. De væsentlige dokumenter, der skal oversættes, omfatter kendelser om varetægtsfængsling og frihedsberøvelse, anklageskriftet, relevant dokumentbeviser og dommen.

3. Den mistænkte eller tiltalte eller dennes advokat kan indgive en begrundet anmodning om oversættelse af yderligere dokumenter, herunder skriftlig juridisk rådgivning fra den mistænktes advokat.

4. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte har ret til at få prøvet en afgørelse om, at der ikke er behov for oversættelse.

5. I sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre sikrer medlemsstaterne, at den person, som sagen angår sag, og som ikke forstår det sprog, arrestordren er udfærdiget på, modtager en oversættelse af nævnte dokument.

6. En person, der i medfør af denne artikel har ret til at få oversat dokumenter, kan give afkald på denne ret, hvis den pågældende har modtaget juridisk rådgivning herom.

Artikel 4

Medlemsstaternes afholdelse af omkostningerne til tolkning og oversættelse

Medlemsstaterne afholder omkostningerne til tolkning og oversættelse, der følger af anvendelsen af artikel 2 og 3, uanset sagens udfald.

Artikel 5

Effektiviteten af tolkning og oversættelse

1. Tolke- og oversætterbistanden ydes på en sådan måde, at det sikres, at den mistænkte eller tiltalte fuldt ud er i stand til at udøve sine rettigheder.

2. Medlemsstaterne tilbyder uddannelse til dommere, advokater, anklagere, politi og andet relevant retspersonale for at sikre den mistænkte kan forstå retssagen og bedre kan forstå tolkes og oversætteres rolle.

Artikel 6
Bestemmelse om at forhindre forringelser

Intet i dette direktiv må fortolkes som en begrænsning af eller undtagelse fra de rettigheder og proceduremæssige garantier, som kan sikres i henhold til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, andre relevante bestemmelser i folkeretten eller lovgivningen i en medlemsstat, og som yder et højere beskyttelsesniveau.

Artikel 7
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den … * (* - 24 måneder efter direktivets ikrafttrædelse).

2. Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de bestemmelser, som gennemfører de forpligtelser, der pålægges dem i medfør af dette direktiv, i deres nationale lovgivning, samt en sammenligningstabel, der viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Artikel 8
Rapport

Kommissionen forelægger senest den …… [*36 måneder efter offentliggørelsen af dette direktiv i EUT*] Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, hvori det vurderes, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsforslag. Denne rapport skal også omhandle de fremtidige økonomiske konsekvenser af de foranstaltninger, medlemsstaterne træffer i medfør af dette direktiv.

Artikel 9
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
Formand	*Formand*